

GORÉ SRCA

V J E R S K I T J E D N I K

GOD. III.

ZAGREB, 1. VELJAČE 1948.

-Upravi korake
moje samo putevima Tvojim...
Iz Prikaza, molitve
(Misal)
Nedjelja šestdesetnica

BROJ 4

POUZDANJE U GOSPODINA

Veliki muzičar Beethoven potpuno je eglušio pod konac svoga života. Kolika li ga je nesreća zadesila. Skladao je glazbene komade, a nije ih mogao čuti. Dvanaest dana prije smrti u pero je davao ovu izjavu: »Doista me stigla vrlo teška nevolja. Ipak Te, Bože, molim, da po svojoj Božjoj volji tako sa mnom ravnas, da budem zaštićen od grijeha. Tada će svoj uzasniti udes rado podnijeti s oduvažnošću u Tvoju svetu Volju.«

Tako je govorio veliki umjetnik svjetskog glasa. Predanost i pouzdanje u Boga i Njegovu svetu Volju nesigurnija i najjača je potpora i pomoć u nevolji. To je šta, u koga se svatko može potpuno sigurno uprati, bila mu nevolja i teškoća ne znam kako velika. Zato su sveći u tom toliko vježbali i toliko to drugima preporučivali. Sve dokle svoje pouzdanje treba staviti u Boga, jer nam On jedini može pomoći, dati nam svoju potporu u svakoj potrebi i utješiti nas. I kad mislimo, da je sve izgubljeno i propalo, i kad je nevolja najveća, Božja pomoć je najbliža.

Sv. Pismo nam govori: »Moja se duša u Boga pouzdaje, jer mi od Njega dolazi pomoć. On je moj Bog i moj Spasitelj, moja obrana takova, da ne kolebam« (Pr. 61, 2.)

Sv. Vinko Paulski je o tom pouzdanju u Boga tako divno govorio i potiče nas, da se mnogo ne uzdamo i ne oslonjamo na zaštitu i prijateljstvo ljudsko. Prijatelji sami po sebi ne dostaju, da nas pomognu, a kad Gospodin vidi, da se u ljude pouzdamo mjesto u Njega, usteže se od nas... Postavimo dakle svoje ufanje u Boga i čvrsto se prislonimo uz Njega tako, kao da jedino o Njemu ovisimo, a tada se ne bojimo ništa, što će ljudi o nama govoriti ili nam činiti, jer će se sve okrenuti na naše dobro.

Makar se čitava zemlja podigla na nas, ne će nam se dogoditi ništa drugo, nego ono, što je odredio Gospodin, u koga smo položili sve svoje ufanje. Kada tko postavi sve svoje ufanje u Boga, Bog ga tada neprestano i napose štiti. I zato može biti siguran, da mu se ne će ništa zla degoditi.

I sv. Franjo Saleški piše: »Kad tko položi sve svoje misli u Boga i na Njega se sa osloni i nastoji samo Njemu vjerno služiti, Bog se brine za njega i šte se više pouzda u Boga i i nastoji samo Njemu vjerno služiti, tim se više Bog brine za njega i

ne treba se bojati, da će sagriješiti, gao odoljeti čitavom svijetu, kad bi jer On neizmjerno ljubi one duše, koje u njemu počivaju.«

Isus Kristi dakle neka bude jedino ufanje naše. On, koji nas jedini može utješiti i olakšati nam naše bijede. On neka posjeduje čitavo naše srce i neka bude sva naša nadba... Kad se oslonim na Njega, tako se ohrabrim, da mi se čini, da bih mo-

ni se usprotivio.

Sve svoje dakle pouzdanje i mi stavimo u Gospodina uvijek, pa i onda, kad nam od boli srce krvari i petoci suza zalijevaju oči.

»Preporuči Gospodinu svoj put i u Njega se uzdaj i On će već sve pravo učiniti (Ps. 36, 5.), kaže Sv. Pismo.

IZ LITURGIJSKOG ZIVOTA

Okružnica o sv. Liturgiji

U prvom smo broju ove godine javili, da je sv. Otar izdala 20. studenoga 1497. novu okružnicu o sv. Liturgiji: »Mediator Dei et hominum – Posrednik između Boga i ljudi. Ujedno je dat: vrlo kratki sadržaj u par redaka.« No kako je ta okružnica odulja i prepuna i užvišenih i zamašnih misli o liturgiji i liturgijskom pokretu, o pojavnom procvatu tog pokreta, ali i o nekim zabludama, da će dobro biti, da mu opečirnije iznesemo najljubljive misli te nove papine okružnice.

Okružnica lma uvod i četiri dijela. U uvodu se govori o važnosti Liturgije i o povodu, zašto je baš u naše dane izdana ta okružnica.

U prvom dijelu se razlaže pojam liturgije, njezin opstanak i razvoj. Drugi dio govori o presv. olt. Sakramentu, dakle o sv. Misi i sv. Prješt. U treće dijelu raspravlja se o sluhnjenoj crkvenoj molitvi (kor, časoslov), o crkvenoj godini i svetkovinama. Četvrti dio preporuča razne druge crkvene pobožnosti, kao razmatranje, ispit savjeti, duhovne vježbe, pohodi Presvetoga devetince, mješteće pobožnosti (svibjan, lipanj, listopad). Ne trebaju biti stegnute u stroge liturgijske norme, ali neka ipak budu proteže liturgijskom duhom.

Uvod. Kad je Isus Krist, posrednik između Boga i ljudi, bio na zemlji, učio da riječ Božju i žrtvovanju se za ljudje molitvom i žrtvom na krizi. Time je spasio svijet i pokazao put k spasenju. Otvorio nebo. Ali i Čovjek treba da sa svoje strane nešto doprine se k svome spasenju i posvećenju. To posvećenje prolazi po presvetoj Krvi neoklanjanog Jagancu, Velikog Svećenika.

Ali taj je Veliki Svećenik htio, da se Njegov svećenički i posrednički život nastavi, da Njegova žrtva ne prestane u Njegovom kraljevstvu, svetog Crkvi, kao u mističnom (tajanostanom) Tijelu Kristova. Stoga je ustanovio svećenstvo i žrtvu sv. Mise. Crkva, poslušna zapovijedi svoga Ustanovitelja, vrši svećeničku službu Kristovu prije svega po svetoj Liturgiji. Ponajprije pri oltaru kod žrtve sv. Mise, onda po svetim Sakramentima, napotom po službenoj molitvi sv. Crkve.

Pod konac se prošlog stoljeća razmahao liturgijski pokret, osobito po redovničima Benediktincima. Tako je kršćanski svijet sve više upoznao s divnim obredima istočne i zapadne

Crkve, a to je kršćanskom životu donjelo goleme duhovne koristi: vjernici su upoznali užvišnost i krasost sv. Mise, sveti se Sakramenti česke primjali, crkvene se molitve sa razumjeljavanjem i rado molitve, stovanje je Euharistije postalo divnim središtem kršćanske pobožnosti. Sve su više vjernici upoznavali, da su jedno otajstveno tijelo, kojemu je glava sam Isus Krist, i da je njihova sveta dužnost sudjelovati kod liturgijskih čina. Svetia je Stolica uvijek nastojala, da joj povjereni stado zavoli svete obrede, i da se ovi obredi obavljaju propisano i dobro.

I sadašnji sv. Otar Papa Pijo XII. potpisao je 1943. godine propovijednike, da bi poticali sljave sa euharistijskoj pobožnosti. A nešto je prije dao da se izda novi latinski prijevod Psalmata upravo zato, da bi se liturgijske molitve bodo razumjeli i radije molile.

Na žalost, vidi se, da je s jedne strane u nekim krajevima slabio, a kadiški i nikakvo zanimanje za liturgiju, dok se opet s druge strane opaža, da su neki pretjeralli u tome, a neki zašli s putu istine i razboritosti gledi vjere i pobožnosti.

Treba dakle poljivali nastojanje onih, koji su na pravom putu, a ukoriti i osuditi one, koji su gledi toga zašli s pravoga puta.

Stoga treba u prvom redu upoznati se točnije a latinskim obredom; ne kao da bi istočni imao biti manje cijenjen, nipošto taj ima svima nama biti jednako mlio i drag kao i zapadni. Nego ima, važnih razloga, radi kojih se mora govoriti baš o zapadnoj liturgiji.

Neka dakle svaki kršćani rado i spremno čuju glas zajedničkog Oca, koji vruće želi, da se svu okupe oko Božjeg žrtvenika i jednoj vjeri, poštaju iste zakone, jednakom robožnošću sudjeluju kod iste svete žrtve. To zahtijeva slava Božja i potreba današnjeg vremena. Pošto je onaj dugotrajni i strašni rat dovršen, pleniteli i požrtvovani muževi nastoje olo sloge i pomirenja. I za to izraze razne načine. Čini se, da nema uspješnijeg sredstva od toga, da se vjera uvrsti i produži u srcima vjernika, da Kristovo slado posluša svoje pastire da se tako zajednički, kako kaže sv. Pavao: »Jedno smo dionici jednog kruha.« (1 Kor. 10. 17.).

Dobri pastir

DOPIS IZ ŠIBENIKA

Dne 23. studenoga 1947 premišu u svojem rodnom gradu Šibenki biskup preuzvijen dr fra Jeronim Mletić. Jedan od ljeđnica koji ga posjećivaju u njegovoј zadnjoj bolести, gledajući ga još živa na krevetu boli primjenju: — Na mene ostavila dijam umorna radnika, koji se iscrpio od prenaporna rada, pa sadu, ne zanimači se više ni za što, nečakže smrću i počinak.

Citat život obavljao teške poslove, veder i pun energije; čak i dan prije smrti dizao se iz kreveta i sjedao za svoj radni sto. A tek dan smrći bio je dan njegovog potpunog, privig i zadnjeg, odmar!

Porođi ga Šibenik, geljački grad, grad povijesne slave i kršćanske predaje, pred 77 godina. Od seljačkog je roda.

Rano se pridruži časnomu redu otaca konventualaca, da postavi redovnik, živi do konca života skroman, priprast i siromašan poput Oca Frane.

Eto: takvom skromnoum, ali bistrom u učenom duhu, Bož povjeri staru šibensku biskupiju pred više od 25 godina.

Svjjetli lik blagopokojnog Biskupa najsadržajnije bi se mogao izraziti u riječima: Dobri pastir!

Dobar po prirodni i srcu; dobar po svom djelima. — A koja je oznaka dobrog pastira? Ljubav! — Zato on i odabire za svoju geslo: »Ljubav nas Kristova podžđuje.«

On je bio ljeđrost. Velika ljeđnost. Potpuni čovjek!

Prava, istinska veličina čovjeka ne meri se punim matematičkim brojenjem značajnih djela koje izvrši u životu.

S nekoliko stotina dinara u đepu započe graditi veliko moderno đačko sjemenište, a kad je bilo dograđeno, račun je iznasio nekoliko milijuna dinara!

Tako je bilo i s Katoličkim domom u Šibeniku, tako s prekrasnim ljetnikovcem u Filipakovu i sa svim ostalim njegovim poduzećima.

Gdje je tajna njegova rada i njegovih uspjeha? — Posjedovaje vjeru koja je i bregove mogla prenati — djetinjstvo, golemi i čvrstu vjeru u Božju Providnost!

I što je tajte materijalne ostavštine, mogao je unijeti i bez oporuke, jer je umro kao puki stromah. Ali, ako nam njegova oporuka ne otkriva blago i bogatstvo u novcu i dragocjenostima, govor našem velikom bogatstvu njezina duha, o širokom seru koje »ljubi sve i svakome svoje opršta.«

U oporuci velikodušno oprašta sve uvrede, nanesene mu od bilo koga; moli opreštenje, ako je ikada, ma i nesvjesno, koga uvrijedio, te ganutljivo blagoslovija svoje svećenstvo, braću redovnike i redovnice, sjemeništarce i bogoslove, grad Šibenik i sve svoje stade.

Ljubio je sve, vjerne i nevjerne, bez razlike. Žato su i njega mnogi ljubili.

Na provod mu pohrbiš preuzvijena gospoda biskupska: Užić, Bonifacij, Pušić, Buric i Salis-Seewis. — Bio se uputio u preuziv. papinski nuncij Hurley, ali se, radi bolesti, morao zaustaviti u Zadru. Zamjenjivao ga je njegov tajnički vln. John Mc Nutt.

Skoro svi ostali biskupi, kapitoli i redovničke provincije uputile svoje delegate. (Nastavak na str. 1.)

GORE SRCA

Predkarizmeno
vrijeme

S nedjeljom Sedamdesetnicom započinje novo crkveno godišnje doba, koje se zove Uskrnsko doba. Crkva nam u to vrijeme predaje javni život Isusovu i Njegovo djelovanje. To predočavanje sadržava Isusovo javno naučavanje, Njegovu muku i smrt, te konačno Njegovo ukrštanje i uzašaće na nebo.

Najvažnija djela, kojima se vjernici pripravljaju na glavni događaj ovoga doba t. j. Uskrnsnu Isusovu, jesu post, molitva i razmišljanje muke Isusove. U stara su vremena u nekim crkvenim općinama započeli tim djetinama sedamdeset dana prije Uskrnsnog dana, u drugima sedeset dana, a u trećima pedeset. Zato se i ove nedjelje zovu Sedamdesetnica, Szczesnica i Pedesetnica. Konačno je Crkva u vrijeme pape Grgura Velikoga oko 600. godine odredila, da ta priprava započinje četrdeset dana prije Uskrnsa nedjeljom, koja se prema tomu zove Četrdesetnica. Od nedjelje četrdesetnice zove se priprava za Uskrs korizmu, dok su one tri nedjelje prije toga predkarizmeno vrijeme i priprava na pravo posvo. doba.

Ali nas već i od Sedamdesetnice Crkva u svojim obredima potječe na svu ozbiljnost vremena, koje doškora dolazi. Zato je i misnik kod oltara u ljubitastom pokorničkom odijelu, ne pjeva više Gloria, izostavlja Mljevu, u svom Casulovu često moli Misericere — Smiluj mi se Bože po svom velikom milosru!... Sve nas ovo opominje, da se u Crkvu i obrede uviđa ozbiljno pokorničko raspoloženje i pripravlja svedo posno korizmeno vrijeme.

Na te tri predkorizmene nedjelje njihova Evandrelja nas navode na ozbiljnije misli i potiču na rad oko našeg spasenja. Tako se na Sedamdesetnicu čita Evandrelje o radnicima u vinogradu. Vinograd znaci Kraljevstvo Božje na zemlji, koje smo mi po sv. Krstu poslani kao radnici, jer smo po Krstu stupili u katoličku Crkvu, taj vinograd Božji i kraljevstvo Božje na zemlji. Naša je dužnost, da u tom vinogradu ustrajemo, ako hoćemo da se spasimo. Zato pak ne smijemo stajati besposleni, jer smrtni dan može doći iznenada.

Na nedjelju Sedzesetnicu se čita Evandrelje o sijaču, koji izide sijati sjeme svoje. Taj sijač je Isus Krist, koji nije sjeme riječi i nauke Božje, kojeg često prijeti pogibao, da uveće i ne doneće svoga ploda.

Na nedjelju Pedesetnicu se čita Evandrelje, koje govori, kako se Isus već spremi, da pode u Jeruzalem, gdje će započeti Njegova muka: pogrdavat će Ga, bičevati, poplijavati i konačno na krizu razapeti, ali On će treći dan uskrnsnuti. Ovo nas Evandrelje po svom sadržaju sasvim približuje nedjelji Četrdesetnici, kad Crkva započinje najozbiljnije je vrijeme u kom se posti, moli, razmišlja muka Isusova, čini pokera i tako provodi svedo korizmeno vrijeme, kao priprava na Uskrnsnu Isusovu i naše spasenje.

APOLOGETSKI KUTIĆ

U Bogu je smirenje

Ljudeka duša neodoljivo vapi za Bogom. Život je ljudski neprestana borba sa životnim reprelikum. To je opazio već strpljivi Job, pa je bolno izdahnio: »Borba je ljudski život na zemlji (Jb 7, 1). Jeden životne neprilike izviru iz samog čovjeka. Tu je bolest tijela. Jake požude, koje se dižu protiv duše. Nemir i tjeskoba, što nas muče na svakom koraku. Raznovrsne nesreće i nedaće, što nas prate diljem cijelog života.

Druge neprilike dolaze od okolice, u kojoj živimo. Ljudi se zaharjavaju po jedan drugoga ogovaranju, klevetu. Treće napasti dolaze od nečistoga duha ili diava. Sv. Petar očinski opomjene prve kršćane: »Buđite trjezvi! budite, jer protivnik vaš davao kao ričudi lav obilazi trazeći koga da priguši« (1 Pet. 5, 8). Nečisti je duh zakleti neprijatelj čovjeku. Neprestano uzemiruju čovjeka i traži zgodu, da ga na tlu naveđe. Kad je pak čovjek učinio zlo, radi se u duši i griznja osjećaj, koja može biti i tako jaka, da čovjek cijeli život uzemiruje.

Još više! Koliko puta u životu biva to, da nesvesobni, loši i opaki ljudi postignu veliki imetak. Obiluju blagom svake vrste. A dobiti, kreposti, sposob-

ni i radini često trpe oskudicu i druge nevolje. Zar nisu često i najbolji i najplemeniti ljudi bili ismijavani i prezirani?

Sve to čovjeka boli, sve ga to zabrijezuje. U tim životnim okolnostima čovjek traži utjeru i pomoć i ne nalazi je na zemlji. Tađa čovjek diže oči prema nebu, a duša mu govoriti. Tamo daleko iza zvijezda i nad zvijezdama živi pravedni Bog. K njemu se čovjek molitvom utječe, kad mu je teško vršiti čudoređi zakon i pošteno živjeti. U Njega stavlja sve pouzdanje, kad ga tiše čuvaju nevolje. Bog je utjeha čovjeku, kad se na nju suručava neštete života. Duša naša osjeća, ona nam govorit: »Mora biti pravedni Bog, koji svako dobro nagraduje, a svako kažni, ako ne uvijek na ovom svijetu, a ono sigurno na drugom svijetu! Inače ne bi bilo koristi mučiti se oko kraenosoga života!«

Tako ljudska duša, tražeći izlaz iz životnih neprilika, ne nađe drugog rješenja ni odgovora, nego samo jedinim: Bog! Istina: Ima Bog — umori u našu dušu mir, sklad, kreplost, i dobrobit. Ova istina daje utjehu u žalosti, a jutros u borbi, da čovjek ne kloni. Da je tako, dokazuje nam životno iskušnje.

Molitva je izraz najlepše zahvalnosti

Molimo, ali se samo zato, da bismo tražili. Molimo najprije zato, da bismo slavili Boga, molimo iz zahvalnosti, a onda razumno za druge, te za sebe. Molitva nije samo traženje. Ona na prvom mjestu adoracija, poklon, ona je zahvalnost. Nezahvalnost prema Bogu, to je doista najjadniji odnos stvorenja prema svom Stvoritelju. Ona, ta nezahvalnost, to je grijeh zaboravi. Primjeri nezahvalnosti pojedinih, kao i cijelih naroda, u povijesti, nisu rijetki, a ipak su vrlo poučni. Navedimo jedan povijesni primjer vjernika, koji je toliko dobro učinio svojim vjernicima, ali ga je njihova pohapna uništila, i ona mu je ogorčila posljednje satove života. Pripovijeda se,

kao istinski događaj, o Kristoforu Kolumbu ovo: Prije svoje smrti Kolumbu, budući da nije posjedovao ništa drugo osim jednog križa da ga podseti na Božju i lancu željezne, da bi ga oni podsetili ljudi, pišući svoju oporučku za svog siromašnog sina u jednoj tvrdavi Valladolidu, mogao je samo jedno napisati, da mu ostavlja križ i lance sa potpisom pod-kralja Indije i admirala velikog mora. Velikom je Kolumbu nezahvalnost pružila, kao vjerniku, da poput Joba bude hrabar, te da se uzdigne nad svu zlobu i da osjeti pravi smisao života u zahvalnosti prema Onome koji najbolje prosuduje ljudska djela.

PODLISTAK

Dva šegrita

Mlađi željni da izuze neki zanat nisku nekada imali kada dana posebnih škola i domova za sebe, nego su polazili u nauk nekrom poznatom, a često i nezpoznatom majstoru, kod kojega su i radili u radionicama i stanovali u kući. Tko je primot imao sreću, da se namjerio na dobra i poštenu zanatu, taj je u njegovoj kući našao drugi roditeljski krov i najbržnjim odgoju. A tko je naletio na bezdušnu gazdu, koji ga je izrabljivao i zlostavljavao, tome su godine šegritovina bile neprekidna strastna i gospina. I u tom pogledu obitinstva se stara životna mudrost, da je bolje s dobrim čovjekom i zlo dijeliti, nego li se sa zlim naći u najvećem dobru.

To će nam potvrditi i doživljaj šegrita Radovana iz davnog zaboravljivog vremena.

Siroče bez oca i majke, Rade je preporukom nekog susjeda došao sa sejama u grad, da kod nekog zidara, majstora na glasu, izuci sve. Što mora znati onaj, koji želi jednom valjano i čvrsto zlatiti ljudima kuće, a Gospodinu crkve. Ali tako je Radovanov majstor bio doista vrstan u svom području, da čovjek bio je grubljan, nesavjetan i odan raznim strastima, zbog kojih je teško pažiti nevrga skromne, uzorna žena i vrlo lijepa i krepsosna kćerkica. Ne samo što su morale bespomoćno gledati, radeći nepodobne svog druga i oca, nego su i same bile često cilj nilegovih grđinja, na i udaraca, kad je bio zle voće i pronesto, kad se kamo u noć snakreće, vratio iz krme.

Razumije se, da takav čovjek nije bio bolji ni prema svojim šegritima, koje je smatralo nametnicima i štetotinama, koje badava hranu i odijevu na prizvu Štetu, premda bi sebi bio morao priznati, da bez njihove pomoci i zaloganja, ne bi svršio ni trećinu posla, koji je ovakvo svladavao.

Osobito je bio grapan dan i surov prema našem Radi, koga je ubrzo zamrlio, bez ikakva povoda, osim ako Radovan upišemo u griješ, što je svojim ustrijanom, pomirjem i marljivim radom te ozbiljnim i mučaljivim držanjem bio neprestan prigovor vladanju majstora i većini drugih šegrita, koji su se povodili za pogubnju majstrovim primjerom. Među potonjima bila stečko osobitu majstrovu sklonost šegritu, koji je nesamo ugadao majstoru dosklikavanjem i proganjivanjem svojih, osobito mlađih djevuga, nego se vlastovo upravo tako, kao da je u majstrovu kuću došao da se uči majstrovu nečestnosti i razuzdanosti, a ne poštenu zanatu. Uživajući sve veće povjerenje i privrjenost svoga gospoda, Cvetku, koji je osim svega bio i vrlo proravnian momak, počeo bacati oko na majstrovu kćerku, kako bi i time osigurao sebi nastojstvo majstrovu kuće, imatelja i posla.

Ugiba majstorka i neznačajna kćerka protrnuše, kao su prozrele Cvjetkovu lutu, a pravil ih očaj obuze, kad jasno uvidješe, da je i sam majstor sklon Cvjetkovim namjerama!

A ona se već davno u svome duši i srcu privojele čestitom i radnom Ra-

Simeonovo proglašenje

Proglašenje starca Simeone u jeruzalemskom hramu, proglašenje je veličine, koju će Isus objaviti svijetu, svim vjekovima, do svršetka svijeta. Riječi Simeonove opominju narod, a da ga je obasjala svijetlost spasenja, a Isus je znak, preči koga će govoriti, znak, koji će mnoge oboriti i mnoge podići. Ali starac prozeće i nevinju Majke božanske. Djete, da će On mač probasti držu, kada bi se teckje misl' mnogih srdačica.

Zahvalnica je Simeonova Bogu, što je ugledao Spasitelja — njegovog smirenja u velikome času, kojeg je dugo očekivao. Svi ovi uživani osjećaji prolazeju odonda i srcu svih vjernika. Samo su istovremeni Isusovi gledali Bog-Cvjeku još na zemlji u svojim jesensim očima, samo su oni slušali nauku, koju im je On sam objavljivao. Svi ostali naraštaju poznavaju Isusa iz Evanđelja, kada je imao 30 godina, ali svi, bez razlike, i oni, koji su živjeli u vrijeme Njegova života na zemlji, i njihovi potomci, moći će gledati Krista u vječnost.

Da, rodilo se svjetlo, koje od onoga časa, od Betlehemske Stalice do Kalvarije, obasjava i najdužiju tmunu u dišu. Radio se znak spašenja, i mnogi su ušli protiv Njega silom grliche, i mnogi su obara, kada ga ne priznaju, a pridje mnoge, koji su umrli i klonili.

Spasenje se daje na žrtvu Spasiteljevoj, i radost Velike Majke zanjemljeće dokora pred našezom božicom.

Simeonovo proglašenje odušikao je zavjesni s budućnosti i ugledalo beskrajnu sreću, ali i krvave parne.

Sreća je uždrhalo pokloniti se srušenoj Bogu, usta izriču stavosvijet najvećem milorodu i načinu Duhovit, řekanje je dovršeno u kletvu s ljudskom krošnju, kralj nosi ljučav.

A u istome času, koli obavljaju blaže godine visina svir naraštajima u istom času prosvetljuje u dječevčanskom Marijinu srcu prve suze.

Prosvetljeno te suze, koje prate Sna na Njegovo trnovito zemaljsko slavlje, a Božji andeli ih ubiru i pletu u vječne nepropolazne slavle.

Prišljubimo sretnoj zahvalnici, što pozdravlja Djetešće u hramu.

Sagnimo glavu pred prvom božicom.

dovanu, koji doduše nije nikad djevojci rekao ni riječ u tom smislu, ali hrabro stihičnih pažnji i potajnih pogleda, u kojima je osim poštovanja bilo i mnogo osjećaja, odnauva ljeplji san, kojim se plaho zanosio.

Primitjivo je to u za čas, osim marike i kćerke, i opaki Cvjetku i smještu tužio Radovanov majstor, svaljivši da-kako na nj svakaku nevaljalstva, na koja se siromah ne bi bio usudio ni posmisli, a kamo li ih počiniti, kako je Cvjetku u svojoj optužbi tvrdio.

Majstor nije bio niti na kraj pame, da postumira u Cvjetkovu navode, čak se u sebi zloto zadržao, što mu Radovan svojom »drškošću« daje povod da ga se riješi. Još iste večeri odjahaće da je u šumu u naselju nekih ciganina, koji su već davno palili kreč za njega, i dugo se nešto dogovarao s nekolicinom od njih. Da ih je netko iz prikrjaka promatrao, bio bi primjetio, da je majstor na rastanku stisnuo i neku kenu novca najstarijem elegantnu u ruke.

Sjutra ujutro pozove majstor Radovanu, pa ga neobično ljubazno pošalje do tih istih cigana u šumu.

»Zapitaj samo to, da li su izvršili moj nalog!«

Radovan poslušao krene, a majstor trljujući ruke bijede kreutu u krenu na jutarnju rukiju. Ali putem mu se prikrpi Cvjetko, koji nije muštao majstora iz vida, očekujući učinak svoje podobe optuze. Videći majstora nasmijana, zapita ga, kamo je poslao Radovanu, a majstor mu saptom povjer, kako je zaslov »dobrom« Radovanu. »Ustalom, ne bi bilo loše, da sam

Život s Crkvom

NEDJELJNE MISLI

Nedjelja šesdesetnica

1. veljače 1949.

U pristupu poziva sv. Crkva Gosподin u pomoći nevoljama: „Ustan i, što spavni, Gospodine? Ustan i nemoj da odbaciš za svagda! Zašto odvraćaš lice svoje, zat boravarilaš nevolju našu? Tijelo se naše valja po zemlji. Ustan, Gospodine, pomozi nas i izbavi nas!“

U molitvi moli svećenik zaštitu sv. Pavla, učitelja naroda: „Bože, koji vidiš, da se ni u koje svoje djele ne uzdajemo, podaj milostivo, da nas od suprotstvista brani zaštita učitelja naroda.“

U poslanici (Kor II.) sv. Pavao opisuje svoje patnje i briže za Crkvu. Počima ovako: „Bro! Radno podnosite žutinu, kada ste sami mudri. Potiči ih, da stribrijivo podnose progostiju, a sebe im stavljaju za uzor: bio je u tamnima, mnogo ranj je zadobio, mnogo patio bio je u pogibelji smrtnoj, i podnosi se sijaset drugih nevolja i patnja, a to i te iz ljubavi prema vjernicima. On ima i slabosti, i ne tajti ih a imao je i videnja od Gospodina. Ona su da Gospodnji, a njemu pripadaju samo slabosti. Njima se u poniznosti hvali, i se u njemu nastani sila Kristova.“

U Evanđelju (Luka 8, 4–14) prijeviđa Isus priču o sijaču. Jedno mu je sjeće pale kraj puta drugo na kamen, treće u trnje, a četvrto u dobru zimu.

Ono kraj puta odnosi davo, ono s kameni odnose napasti, ono u trnje zagađe briže i bogatstvo i naslade ovoga života, a ono u dobroj zemlji donosi bogati plod.

Pitamo se, šta smo mi? Ako nismo podnici zemlji, latimo se posla: preotimo tvrdi put, uskajmo i odstranimo kamenje, iskrimimo trnje, pa primimo spasosnu riječ Božju u plodno sreće i po noj živimo, da donesemo bogati plod.

DA LI SI PRETPLATNIK
»GORE SRCA«?

podeš do cigana i pogledaš, kako se stvar razvila!“

Cijektu nije ovo trebalo dva puta reći, premda inače nije bio briž, kad je morao poslušati. Odjuro je costom, da se sve pratio. Sav zadnji dotračao je ciganima, pa lukavom namirujući, prišupi najstarijemu, da ga zapita, što je Radovanom.

Ali prije nego li je ista dospio reći, cigani se složno oboriše na njega, svalaše ga i ubaciše u učarenu vapnenitu...

Nakon nekog vremena pojavi se iz sunce Radovan. I on se žuri, jer se prolazeći kraj crkvice na kraju grada zadražao da posluša svetu Misu, budući da je svećenik upravo stupio pred oltar, kad je dan našlaš.

Duševo okrijepljen i vesel, što mu se pruzila prilika, da prisustvovanjem najuzvišenijoj Zrtvi započne nov dan, stigao je našmijan do cigana i upitao priznato:

„Moj majstor pita, da li ste izvršili njegov log?“

„Dakako, da jesmo,“ odvratiše oni mruko, „gubi ge!“

Kad je majstor ugledao pred sobom Radovana živa i zdrava, dah mu je zastao od zaprastećenja. Izpitivanjem ţegata, koji naravno nije ni sluto, kaško se opasnosti našao, i kako mu je sveta Misa spasila život, ubroj je izvezen istinu na čistac. Hto je prsnuti od bijesa i mjesto da tu strahovitu opunomu primijeni na svoj život, odar se sve više svojim porocima, dok ga jedne zimskie noći ne nadose smrznula u snježu, gdje je bje plijan zadriješao.

A čestiti Radovan ostvario je svoj životni san i nastojao svojim životom izbrisati sjenu, koju je na čitavu obitelj bio bacio nezreći pokojnik.

LITURGIJSKI KALENDAR

Nedjelja, 1. veljače

Sezdesetnica. — Sv. Ignacija Bogosanac, biskup u Antiohiji, mučen u Rimu (†107. g.). Spada među najslavnije mučenike Crkve. Bio je učenik sv. Ivana apostola. Njegov put u mučeniku smrt ujedno je triumfalni i krizni put. Na njem je napisao 7 poslanica, koje se ubrazuju u najdragocjeniju baštini iz prvih vremena Svetе Crkve. To su zanosne pjesme ljubavi prema Kristu i čežnje za sjedinjenjem s Njime po smrti. Bašto je bio pred lavove, koji su ga rastragli. Poslednje su mu riječile: „Zito sam Božje, i neka me zubi zvrski samelju, da izazove čist krunu Kristovu.“

Ponedjeljak, 2. veljače

Svjetečnica. — Crkva pjeva: „Danas blženica Djevica Marija prikaza Djetetice Isusa u hramu, a Simeon, pun Duha Svetoga, uze ga na svoje ruke i blagoslovio Bogu za uvijek.“ Svetečnica, koje se danas blagoslovljaju, naznajuju i Krista, koji je svjetlio neznačljivim, a i mlošnjim životom, koji od Njega dočarao. Kršćanom po milosti nosi samoga Krista u svojim duši.

Utorak, 3. veljače

Sv. Blaž (Vlaho), biskup i mučenik (†518). Rođen u Debici u Duhovnjici. Činio Izvanredna delostva u Duhovnjici i tjelesnoga milosrđa. Ilike i bolešine, a osobito na gori Areštu, kamo se povukao od progena. Voden na mučenju, učinio znakom svetoga križa izliječenje, kojemu je kost zapela u grlu. Bio je besliman, a zatim ga derali žljebi, te je bio besliman. Sedam pohodnih žena sakupljalo njegovo svetu krv, i za to su im bile odobravene glave; nakon grožnji muka Bičem u Jerzdu dobio po niem i propovijedao narodu. Končano bi mu odštečen glava s dviječom mladiću. Slavi se kao zaštitnik od bolesti grla i zato Crkva danas blagoslovila grla. Slavni zaštitnik grada Dubrovnika.

Srijeda, 4. veljače

Sv. Andrija Korsini, biskup, ispredsjednik Redom 30. XI. 1302. Već od rane godine roditelji ga posvetili Presvetom Bogorodici. Pređi parodom malika mu sanjala, da je redila vuka, koji je potrcao prema karmeličanskom samostan-

u i tamo u crkvi postao janje. Nakon lakounno započete mladosti stupio u 17. godini u karmeličanski red. Odlikovan je se strogom pokorom. Imao dar čudesa i da obraca okorje grešnike. Umro u gradu Fiesole 6. I. 1373.

Četvrtak, 5. veljače

Sv. Agata, djevica i mučenica (†251) u Katanji na Siciliji. Baćena u tamnici zbog vjere reče, da je majstirjenje pleštenje služiti Kristu. Nakon strašnoga mučenja odrežana joj sise, ali je joj sv. Petar apostol u noći čudom iscjelio. Bacije se i na živo ugledanje. U tamnici pomolivši se Bogu: „Gospodine, tebe molim, da mi zapovijedi doći k Tvojoj milosrđnosti“ ispušta svetu dušu. Sv. Agata je zaštitnica protiv ognja, spjeline strasti kao i protiv fizičkeognja.

Petak, 6. veljače

Sv. Doroteja, djevica i mučenica (†311) u Cesareji. Maloj Aziji. Voden u smrt reče: „Hvalim ti, Prijatelju duša, što si me pozvao u svoj raj!“ Činovnik joj se Teofili rugao: „Pošalji mi raju tvoje zarađujuća jabuka i ružu!“ Ona mu odgovorio: „Teofili rugao: „Pošalji mi raju tvoje zarađujuća jabuka i ružu!“ Ona mu obetala: „To će u učiniti!“ U malitiji joj se ukida dječak s krasnim jubulacionim i ružanim Njezinom obrazom. Kad su joj odbrubili glavu izrugavaju se Teofili nezvani obecijani, i bas da u pristupi k njemu onaj dječak i reče, da mu s'eta djevica Dorothea salje jabuke i ruže uz vrti svojega zarađujuća. Teofili duboko potresen povika: „Krist je ustinstven Bog!“ Za njeg je Teofili podnio srašnu mučeniku smrt.

Subota, 7. veljače

Sv. Romualdo, opat. Rođen 907. u Raveni. Uzakao mu se sveti mučenik Apolinar, i on stade vršiti tešku pokoru. Osnovao pokornički red Kamaldulaca, prizvanu po mjestu Kamaldulacu, gdje je sagradio sedredu. U Istri kod Poreča sagradio je samostan a same je živio pustinjaku u špilji kod Poreča, koja se i danas pokazuje, tri godine. Umro u starosti od 120 godina. Uzvu svu trpanju bio je uvijek vedar i radostan tako, da je razveseljavao sve, koji su ga vidjeli. Sv. Petar Damjan veli za nj: „Umro je, kako je prorekao, tamo je dospio kamo se nadao.“

Biblijska leča

STARAC SIMEON

dragun primin je Božansko Djetje, u svom naruci i duhom Svetim prosvijetljen zapjevao je protroški hvaloslovje. On prima s najvećim smirenjem smrt, jer veće sreće nije više na zemlji mogao postići nego da vidi Spasitelja. U tom životu rasvijetljen, zrakom svijetla Dvana Svetoga proroka, gleda svu veličinu značenja Spasiteljeve pojave za svat svijet, a napose za narod Izraelski. Spasitelj je svijetlo da rasvijeti neznačajne punim objavljenje nauke, uopred prenamenje trinama neznačajnosti. On je svijetlo također primjerom svoje nedostizive svetosti, i napokon djelom okupljenja, kojim je izabran svijet iz ropske tame grješnika. Dalje zove Spasitelja slavom Izraelskog naroda, jer doista niješ narod na svijetu nije bio toliko odlikovan, koliko narod, iz kojega je bio po svom tjelesnom rođenju potekao Bogoslovac! Spasitelj čitavog svijeta. Nažalost taj je narod smrtno odrekao te najveće slave, te je najodličnije i najplemenitije medu slobodnim ljudskim odbacio, prezrevo i na smrt osudio. Zato vidovito starac Simeon prorice o Spasitelju takve stvari, koje će biti bolne i za Njez i za Njezovu presvetu Majku: „Gle, ovaj je postavljen mnogima na propast i na uskrsnuće mnogima u Izraelu, i za znak, komu će se proliviti. I Tebi će samod mač probesti dušu, da se otkrije misli mnogih srda.“

Simeon je divan primjer starca, koji je na pragu smrti smršen i zdržan s Bogom potpuno pripravan na smrt, kaže prelaz u božji i blaženiji život.

Bilo si nam pastir, otac, dobra mati! Cetvrti vijek nad nama s' t'bio. Zašto jesen tuži? Zašto sreće pati? Brzo sreće jedno kamen trobni skrio-

IZ KRŠĆANSKOG NAUKA

6. Dva zakona

Sv. Pavao u poslanici Rimljana kaže: „Radujem se zakonu Božjem po unutrašnjem čovjeku. Ali vidim drugi zakon u udovima svojim, koji vojuje protiv zakona una mojeja i u zarebljiva me pod zakon griješne, koji je u udovima mojim“ (7, 22–23).

Ove riječi sv. Pavla govore nam o onoj vječnoj borbi, koja postoji u nama između duha i tijela. Mi jasno uvidimo, kako je lijepo biti dobar. Mi se u svojim duši divimo jednog malog majstora. Terijeri ti našem biskupu Langu i muzici užidimo, kad bih ja mogao biti takav!

Mi tako lako uvidimo rugotu nepravednog i neponošnog djela, naša se duša zgrada, da netko može biti tako pokvaren.

Imade časova u životu, kad smo sa sobom potpuno zdrovoljni, sve činimo po svom boljem uvjerenju, ali najednom se nešto dogodi. Što moramo dugo oplakivati?

Promatrajući tu vječnu borbu u čovjeku između dobra i zla, kada veliki francuski propovjednik Bossuet, piše: „O Božel' što je đak čovjek?“ Je li on jedno čudoviteš? Ili pak nepručućača zagovetka? Ne, Gospode, mi smo pronašli tamčaću zagovetku. Stoma tako velikog u čovjeku, da je ostatek njegovog prvotnog stanja; što ima tako niskog i što izgleda, da se tako slabu slže s njegovim prvim načelima, to je nesretan učinak njegovog pada. On sliči jednoj razrušenoj zgradji. Snaga njegova postanka počivala je na spoznaji Boga i na njegovoj ljubavi, pa svojom pokorom voljio je pao u ruševine... Utisak Božjeg ostaje u čovjeku još tako jak, da ga se ne može izgubiti, a u svemu tako slab, da ga ne može isjeđi. To druga riječima znači, da je ova protivnost između najvećeg duha i tijela posljedica istočnog grješnja. Dokle god se volja čovjekova sastavlja, pokoravale Bogu, dotle su se razumru pokoravale niže čovjekova moći, a tijelo duši, da tako bude savršen red.“

Premda svi ljudi osjećaju u sebi tu vječnu borbu duha i tijela, ipak po usaglasnom učenju katoličkih bogoslova Bi: Dj. Marija nije nikad osjetila te neuredne porive naše naravi. Kao razlog toga navode, jer je bila očuvana u tijeku istočnog grješnja. Po tom savršenom gospodstvu duha, nad tijelom postala je Marija naše utečište u toj borbi.

Premda se sv. Pavao onoliko tazi na svoje tijelo, ipak imade sigurni lijek, koji će ga dovesti pobjedi, jer na koncu dodaje: „Tko će izbaviti od ovog smrtnoga tijela? Milost Božja po Isusu Kristu, Gospodinu našem. Ako ne možemo svojim naravnim silama, možemo uši pomoći Božnjim silama, i na tijelu posljedica istočnog grješnja. Dokle god se volja čovjekova sastavlja, pokoravale Bogu, dotle su se razumru pokoravale niže čovjekova moći, a tijelo duši, da tako bude savršen red.“

Premda se sv. Pavao onoliko tazi na svoje tijelo, ipak imade sigurni lijek,

koji će ga dovesti pobjedi, jer na koncu dodaje: „Tko će izbaviti od ovog smrtnoga tijela? Milost Božja po Isusu Kristu, Gospodinu našem.“

Ako ne možemo svojim naravnim silama, možemo uši pomoći Božnjim silama, i na tijelu posljedica istočnog grješnja. Dokle god se volja čovjekova sastavlja, pokoravale Bogu, dotle su se razumru pokoravale niže čovjekova moći, a tijelo duši, da tako bude savršen red.“

(Nastavak sa strane 1.)

Kad se dirljivim gorom oprštao od njega, u njemu toliko dragoj starodnevnoj katedrali, pre msgr. Rudolf Plan, njegov dugogodišnji suradnik i današnji kapitularni vikar, čulo se glasno jecanje medu mnoštvom, koje je da zadnjega kutička ispunilo pristranih hrana.

Premda izrličito, oporučnoj řelji dragego pokojnika popokan je u crkvi oo. konventualaca sv. Frane, ispred oltara bl. Nikole Tavelića, gdje se, u ime njegove braće, oprostio s njime prepoš. provincijal o. Sparožić. — A prije nego se raspustiše u pripremjeni grobnici, pozdravio ga je još jednom, u ime hrvatske Vlade, ministar msgr. dr. S. Rittig.

Dobi pastir, od sreća tij zahvaljujemo za sve tvoje napore i za sva djela; divimo se tvojoj skrojnosti, slromaštvo i ljubavi; molim se za upokoj plemenite Ti duše, te se još jednom oprštao od Tebe stihovima, koje Ti nad odrom ispisiva jedan Tvoj zahvalni svećenik:

„Bilo si nam pastir, otac, dobra mati! Cetvrti vijek nad nama s' t'bio. Zašto jesen tuži? Zašto sreće pati? Brzo sreće jedno kamen trobni skrio-

OBRAĆENJA

CHARLES PEGUY

Peguy (Pegi) je bio suvremenik današnjih slavnih pjesnika Francuske, kao što su Appollinaire, Max Jacob, Claudel, Jannins i drugi. Peguy je bio duhovni otac katoličke obnovе u Francuskoj. To, što Francuska imala tučko jakih, kršćanskih jasnih i osvijedčenih pisaca, može se voditi dijelom preprati Peguy-u.

Peguy nije samo pisac, on je misilac, koji je takođe izvorat, da je njegov krišćanski misao mogla djelovati jedino tako da ne moge biti sastavni dio. Sa svojim časopismom «Cahiers de la Quinzaine» širio je nove misle, u kojima je bio vjećan duh vjećnog kršćanstva. Petar njegove mislosti nije ograničen samo na jedno razdoblje francuskog duhovnog života, jer ono, što u duhovnom životu ovog ženje optičano danas, to se na prvom mjestu može zahvatiti sam u Peguy-u. I sam Romain Rolland mu je bio bez njegove utjecaja.

Peguy je bio stručni raditelj, kojem je otac rano umro, pa ga je majka, sroda radnica, — radila je u tvornici sjekalica — podržavala, koliko je mogla.

Kao pisac Peguy je borac za Istinu i iskrenost u ispozivljivanju uvjerenja. On je u svom glavnom djelu „Misterij ljubavi“ Ivane od Arka“ pokazao, da se pečać unutrašnje kršćanske života mora izraziti i u vanjskom djelovanju, ako je taj život iskren i ako je izraz punine same milosti. Zbog spomenutog djela Barres je Peguya predlagao još 1908. za Članu Francuske Akademije. Glavno je to, da ga je ovo djelo privelo u crkvo Crkve, koju je on u svojoj borbenoj gorljivosti prije toga napadao. Ipak on nije napadao Crkvu, on je napadao plitkuću i neiskrenost dubine kršćanskog života. Peguy je napadao onakvo „kršćanstvo“, koje se bilo otroglo od života, ljudske duši i od ideja, koje jedine mogu suverenizmom života dati životnost djelovanja. Poznata je njegova lozinka: „Narativ pravom kršćanstvu utjelovljenoga Boga“.

Ovaj revolucionarni poziv, ovo njeđivo isticanje Krista, kao središte vjeće svakog pojedinoga kršćanina, zaista je bilo ispravno. Ono je i urođilo dobrobit plodom.

Svojim životom, kao i svojim pisanjem Peguy je bio uzor. S vjernom, da samo Krist može dati pravu puninu našem djelovanju, Peguy je žrtvovao mnogo toga. Osim svojih unutrašnjih borbi, Peguy je upoznao i druge brige, ali u svom nastojanju nije očajavao. Bio je heroj u pravom smislu riječi. Tako je i 1914. hrabro pao na ratističu uverjen, da se Francuska bori za pravdu stvar. Nije ova žrtva Peguya-a ostala nezašprena, mnogima je upravo ona otvorila oči.

Zivotni put Peguya-a, put čovjeka, koji se uvijek borio za Istinu, doista je put uzora!

ENCIKLIKU »OPTATISSIMA PAX«

— DUGO ZELJENI MIRO izdano je 18. prosinca 1947. vrhovni glavar Katoličke Crkve. U ovoj enciklici, koja je jedna od najkratkih enciklica uopće, svići. Otac pozivaju sve vjernike da se mole za mir u svijetu, a biskupe, da molitve za mir organiziraju u svojim biskupijama.

KATOLIČKO SVEUČILISTE (Toku imo ove godine 830. upisanih slušača, Od ovih je za sada samo 105 katolika).

BISKUPIJA STRASBOURG (Francuska) dala je Katoličkoj Crkvi ništa manje nego 19 biskupa, koji još žive.

NA KATOLIČKOM SVEUČILISTU u Parizu osnovan je posebni odjel za socijalna pitanja, koja se namjeru klesu u dnevnog pastvi.

KATOLIČKA STAMPA u Njemačkoj brojila je u 1947. godini u svemu 51 list i časopis s ukupnom nakladom od

Iz katoličkog svijeta

Katolički redovnik spašava židovsku djecu

Casnji otac Jakov iz Avon-a, karmelitanin, dospio je, među tolikim svojim francuskim sunarodnjacima, u Hitlerovo logore u Gisen-u i Mauthausen-u. U njima je pretprinio najtežu zlostavljanja, pa je 26. lipnja 1945. predao Gođepu na svoju patničku dušu.

Prve rata vršio je svećeničku i odgojiteljsku dužnost po raznim krajevima Francuske. Ipak je najduže bio profesor na gimnaziji u Le Havre-u. Ali sušet s Svetom Terezijom od Djeteta Isusa u Lisištu bio je za njega odličan: odlučio se posvetiti redovničkom životu vršeci djela ponosnosti i molitve. Ali to nije dobio potrajalj, jer je previncijat njegova reda osnovao svoj zavod u Avon-u, na koji je mraco počela. Tako je u isto vrijeme morao vršiti dvostruku službu: službu pripadnika jednog kontemplativnog reda i službu odgojitelja, što je i nekak bio pod njegovim utjecajem zavod u Avon-u, naškoro je postao jedan od prvih u Francuskoj.

Ali rat je prekinuo taj plemeniti posao. Ne htijeli se pokoriti: osvajajući, koji je prodro u njegovu domovinu, o. Jakov posvjećuje svoje sile radu oko organiziranja pokreta opere. I odmah

prvih dana pomaže onima, koji su bili najslabiji, najugroženiji, i kojima je pomoći najviše trebala, a to su bila židovska djeca. On ih kruje od progona u Avon-u i njegove okolicu. Kroz neko vrijeme u tome uspijeva. Ipak Gestapo ubrzo otkriva: čitavu organizaciju, a o. Jakov mora na svoj križni put. Jednu grupu djeca i njega odmali hapse. Ubrzo se nalazi u logorima Sarrebrück-u, Mauthausen-u i Gisen-u i tri načina postupak i najtežu uveređenje. Ali u svim logorima su svojim primjerom svjetili; kao živa bokljka ljubavi, koja obavjava i graje sive one, koji se oko njega nalaze. Lijepo je njegovu žrtvu prikazao njegov supratnik Jean Cayrol, kad kaže, da mu je bio »viši nego otac, jer je znao unijeti Kristov svjetak u logor Gisenu«.

Bio je dosta jake tjelesne grade i izdržao je patnje i dočekao dane slobode. Nije doživio sreće da dospije u svoju žemlju, jer je 26. lipnja 1945. preminuo u Linzu, iscrpljen od pretripljenih muka, kao žrtva ljubavi prema bliznjicu. Plemenita žrtva ovog redovnika i vjernog sina svoje domovine ostat će u srcu svoga katoličkog svijeta.

Povredna plaća — zahtjev moralu

Povod događaja prošlog mjeseca u Francuskoj, lyonski nadbiskup kardinal Gerlier zauzeo se u jednoj važnoj izjavici za francuske radnike, tražeći za njih takvu plaću, koja će im omogućiti život. Okvarku plaću, rekao je doslovno kardinal Gerlier, svaki radnik ima »ne samo pravo, nego i dužnost zahtjevati«.

Završavajući svoju izjavu kardinal Gerlier je rekao: »Reći će se: povećavaju plaću, povećać će se i troškovi života i radnik ne će od toga dobiti ništa. Ja ne kažem, da treba povećati

baš plaće, ja nisam ekonomist ni finansijski stručnjak, ja kažem: da radnik ima takvu plaću, od koje može živjeti.«

»Reći će se: Važeće izjavu uzbrunuti radnike protiv poslodavaca... ali ja kažem, da ne treba nemamo gledati nepravdu, jer zemlja, u kojoj radnici ne primaju plaću od koje mogu živjeti, nalazi se u stanju grijeha. Sadašnji problem nije samo problem poslodavci i poslodavci. Citava Francuska mora osjećati svoju odgovornost, da bi se uspostavila pravda.«

Katolički liječnik A. J. Cronin

Već dosta dugi niz godina romani ovoga liječnika pobudjuju zanimanje kulturnoga svijeta. Od njegovih prvih djela, u kojima je na jednostavan način prikazao velike životne drame, pa do najnovijih, u kojima Cronin sa vještim razglabljanjem raščinjava unutarnje bubre svojih junaka, ljudi s velikom napetoušću dočekuju svaku njegovu knjigu. Stoga i nije nikako čudo, što su njegovih djela izdavani po nekoliko puta u Engleskoj i u Americi i što su prevedena na druge jezike. Tako je roman »Klobučar i njegov dvorac« preveden na 18 jezika i prerađen za kazalište. Ostala su mi dala ova: Tri ljubavi, S kanarinicom. Pod pogledom zjevida, Tvrdava, Ključevi kraljevstva, Gospoda s kanarinilima, Jedne godine, Kaledidoskop i Sestri i t. d.

U tim djelima njegovog junaci pripraju raznim slojevima društva i on ih proučava i razglašava njihova stanja, želje ostati »slikati doživljajnih situacija«. To vrijedi za obitelj Brodie u »Klobučaru i njegovu dvoru«, u kojem je tako živo prikazao kobnu ulogu stare gospode. To vrijedi za »Sestre«, gdje je klijenčevi kraljevstva, kod kojega dolazi do izražaja posebna nježnost, čistota i čestitost, ali u njegovim romanima prikazan je i onaj život, u kojem egoizam i ljudska zloba drže zavidno mjesto. Sjeverstan je, da kao liječnik mora liječiti ljudje, ali je isto tako svijestan, da kao pisac mora izvršiti svoju državstveno poslanje, to više, što je u životu morao trpjeti. Ali trpeći on zna podići svoje oči k nebu, moliti se i življavati »Višnjemu, premre kojemu su upravljali svu našu ljudsku činu.«

To je sigurno i učinilo, da je Cronin, premda ostalih odliku svoga umjetničkog talenta, uspio, i što svaka njegova knjiga znači novi kulturni događaj.

svaki narod ima bi u njemu barem jednova svoga predstavnika.

SUTVET MISU prenosila je prvi put u povijesti radija jedna američka radiostanica putem televizije. Prenošenjem sv. Mise ovim putem cijeli se svet obred može vrlo lijepo pratiti.

U GLASOWU (Škotska) osnovano je udruženje katoličkih umjetnika.

BENEDIKTINSKA slavenska kongregacija sv. Vojtjena osnovana je prošle godine u Čehoslovačkoj. Ovoj su kongregaciji priključeni svi samostani benediktinskog reda u slavenskim zemljama.

OSAMSTO-GODIŠNICA HRVATSKE BISKUPIJE

(1147.-1947.)

Prošle je godine proslavila hrvatska biskupija 800-godinu svog postanka. Ova naša stara i slavna biskupija obuhvaća danas otoka Hvar, Brač i Vis. Neko je ona obuhvaćala mnogo šire područje.

Hrvatska biskupija osnovana je 1147. godine prevenstveno željom Mlečana, koji su išli zatim da ovaj dio hrvatskog zemlje otijede od njezinog zaleda. Međutim već 1180. prelaže mletačku vladavinu, a otoci Hvar i Brač potpadaju pod ugarsko-bavarskog kralja Belu III. Nakon što je hrvatska biskupija pripadala jedno vrijeme pod zadarsku nadbiskupiju, prešla je ona pod jurisdikciju splitske nadbiskupije. Vlast je tad hrvatskih biskupiju proširena i na Korčulu, Lastovo, Mljet i na cijelu morensku Krajnu.

Tokom povijesti Hvar i Brač često su mijenjali gospodare, sad Mlečani sad Madzare; konačno su oni potpali pod Mletke, pod čijom su upravom ostali sve do 1797. Hrvatska je biskupija onda opet izgubila Morenšku Krajnu i otoci Korčulu i potpala pod zadarsku nadbiskupiju.

Sadašnja biskupija obuhvaća Hvar, Brač i Vis i ima oko 50.000. nadbiskupinika.

BOKELJSKI TRIPUNJ-DAN U ZAGREBU.

— Upozorujemo Bokelje, nastanjene u Zagrebu, da će se i ove godine proslaviti Tripunj-dan po starom običaju u Kapeli Ranjenog Isusa. Trodnevnički: 31. o. m. i 1. i 2. veljače u 17 sati. U utorak dane 3. veljače Sv. Misu i 11 sati.

NOVI FILM, koji će obraditi Kristov život, priprema jedno francuske kinematografsko poduzeće.

IZ UPRAVE

JEDNO OBJAŠNJENJE. Onima članima preplatnicima, koji su u Pazin poslali list više novaca nego što su iz Pazina primili brojeva »G. S.«, mi smo u našim knjigama priznali taj višak uplate. Oni preplatnici, koji dužuju preplatu do 1. listopada 1947., treba da budu sažlužni u Pazin; dobiti preplatu iza tog datumata treba da salju k nama u Zagreb.

PREPLATA ZA JEDAN PRIMJESENAK. »G. S.« iznosi 25 Din za tri mjeseca. Zbog lakšeg knjiženja molimo, da nam se pojedinačna preplata šalje ili za 3 mjeseca ili za pola godine ili za cijelu godinu. Tko je poeo list primata 1. prosinca 1947., treba da uplati 25 Din za 3 mjeseca, t. j. za prosinac, siječanj i veljaču. Tko je poeo primat list 1. siječnja 1948., on će sa 25 Din namiriti preplatu za siječanj, veljaču i ožujak. Pojedinačna preplatnica obraćavamo da daje tromjesečno, ili šestmjesečno ili godišnje.

POVJERENICI ne obraćavaju naš list nješeno ili tromjesečno, nego za svaki broj prema primjelinici primjerice. To smo uređili zato, što mnogi od njih primaju svaki broj lista u drugoj količini.

POJEDINI PRIMJERICI. »G. S.« posvećuju se raspisati. To naravito vrijedi za novogodišnji broj. Zato kod narudžbe starih brojeva, Saljemo samo one, koje imamo na skladistu, i molimo preplatnike, da to uvaze.

NEKI POVJERENICI šalju nam mnogo adresu, na koje da pojedinačno šaljemo naš list. To nam kod ekspediranja čini velike potičeće, pa molimo, da »vi ti pojedinci primaju na jednu ili dvije ili tri adrese (za svaku se loši ili zaselak svih preplatnici na jednu adresu).

MOLIMO povjerenike, da naručuju samo onoliko primjeraka lista, koliko se doista kod njih raspala; a preplata na jednu adresu.